Adalimumab ja selle vastased antikehad

Adalimumab ja Adalimumabi vastased antikehad

(Adalimumab; Adalimumab Ab)

Infliximab ja Infliximabi vastased antikehad

(Infliximab; Infliximab Ab)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi immunoloogia labor

Telefon: 617 1140

Üldiseloomustus

Adalimumab (ADL) ja Infliximab (IFX) on bioloogilised ravimid, mida kasutatakse põletikuliste haiguste nagu reumatoidartriit (RA), juveniilne idiopaatiline artriit (JIA), psoriaatiline artriit (PA), anküloseeriv spondüliit (AS), Crohn´i tõbi (CD) ja psoriaas (PsO) ravis.

ADL on rekombinantne inimese monoklonaalne antikeha, mis on ekspresseeritud hiina hamstri munasarjarakkudel. IFX on kimäärne inimese-hiire monoklonaalne antikeha.

Ravimid seonduvad tsütokiiniga tuumornekroosisfaktor alfa (TNFα), millel on tähtis roll nende haiguste patogeneesis. Ravimid neutraliseerivad TNFα bioloogilise funktsiooni inhibeerides tsütokiini sidumist tema retseptoritega ja hoiavad ära sellega põletiku kaskaadi vallandumise.

Ravi käigus võib tekkida patsiendil anti- idiotüüpiline immuunvastus, mille tagajärjel formeeruvad ravimivastased antikehad (ADA). ADA on neutraliseerivad antikehad, mis põhjustavad vähenenud või puuduva ravimi kontsentratsiooni seerumis ning selle tagajärjel redutseeritud ravivastuse. Antikehade esinemine, eelkõige kõrges kontsentratsioonis, võib põhjustada allergilisi reaktsioone.

Ravimi monitooringu juhiste järgi on soovitav määrata korraga ravimi hulk ja ADA, sest ainult ühe tulemuse interpretatsioon võib olla eksitav. Mitmetes uuringutes on näidatud korrelatsiooni ravimi redutseeritud kontsentratsiooni, ravimivastaste antikehade formeerumise ja suurenenud haiguse aktiivsuse vahel. Korrelatsioon kliinilise ravivastuse ja ravimi seerumi kontsentratsiooni vahel on tugevam kui kliinilise ravivastuse ja ravimi doosi

vahel.

Näidustused

- Ravimi individuaalse doosi hindamine ja optimiseerimine (soovitav määrata koos ravimi ja selle vastaste antikehade kontsentratsiooni)
- Kliinilise ravivastuse puudumine, vähenemine ja kadumine (esmased ja teisesed ravile mittereageerijad)
- Ravimi vähendamise vajadus püsiva remissiooni korral

Referentsvahemik

Adalimumab oodatav kontsentratsioon ≥ 0,4 mg/L

Adalimumab Ab ≤ 10 kU/L

Infliximab oodatav kontsentratsioon ≥ 0,3 mg/L

Infliximab Ab ≤ 4 kU/L

Kliiniline tõlgendus

Adalimumabi kontsentratsioon 0,25-0,4 mg/L on piiripealne tulemus, ≤0,25 mg/L negatiivne.

Infliximabi kontsentratsioon 0,2-0,3 mg/L on piiripealne tulemus, ≤0,2 mg/L negatiivne.

Infliximab Ab hulk 4-8 kU/L on piiripealne tulemus, >8 kU/L positiivne antikehade suhtes.

- ravimi hulk seerumis ei ole oodataval tasemel, mis võib olla seotud:

  - ravimi nn "ületarbimisega" tugeva põletiku korral või ravimi suurenenud ainevahetusest/eritumisest

  - ADA produktsiooniga

- esineb ADA produktsioon, mille tagajärjel tekib ravivastuse vähenemine kuni

ravivastuse puudumiseni ja mis võib seostuda allergiliste kõrvaltoimetega

Proovimaterjal/-materjal	Veeniveri/seerum, proov võtta samal päeval enne ravimi manustamist
Proovianum	Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Proovimaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	Seerum 20..25 ºC 2 päeva 2...8 ºC 5 päeva ≤ –20 ºC 1 aasta
Teostamise sagedus	1 kord kuus
Mõõtemeetod	ELISA
HK kood	Adalimumab 66715, Adalimumab Ab 66715 Infliximab 66715, Infliximab Ab 66715

Kasutatud kirjandus

1. Shoenfeld Y, Meroni PL, Gershwin ME. Autoantibodies. 3rd ed. Oxford: Elsevier; 2014

2. Dreesen E, Bossuyt P, Mulleman D, et al. Practical recommendations for the use of therapeutic drug monitoring of biopharmaceuticals in inflammatory diseases. Clinical Pharmacology: Advances and Applications 2017;9:101-111

3. Reaktiivi infoleht–Promonitor-IFX PI_5060230000_07. 04-2023

4. Reaktiivi infoleht–Promonitor-ANTI-IFX Ref.5070230000. PI_5070230000 10 02-2024

5. Reaktiivi infoleht–Promonitor-ADL Ref.5080230000. PI_5080230000-06 01-2024

6. Reaktiivi infoleht–Promonitor-ANTI-ADL Ref.5090230000 PI_Promonitor-ANTI-ADL_ML_IVD_04 05-2019

Koostanud Maiga Mägi, laboriarst

02.11.2018

Muudetud 25.07.2025

Viimati uuendatud 12.11.2024